

Störtbågar på fyrhjulingar

- Hur kan vi gå vidare?

Regelansvar

Arbetsmiljöverket (maskindirektivet/ arbetsmiljö)

Transportstyrelsen

- terränghjulingar
- traktorer och mc

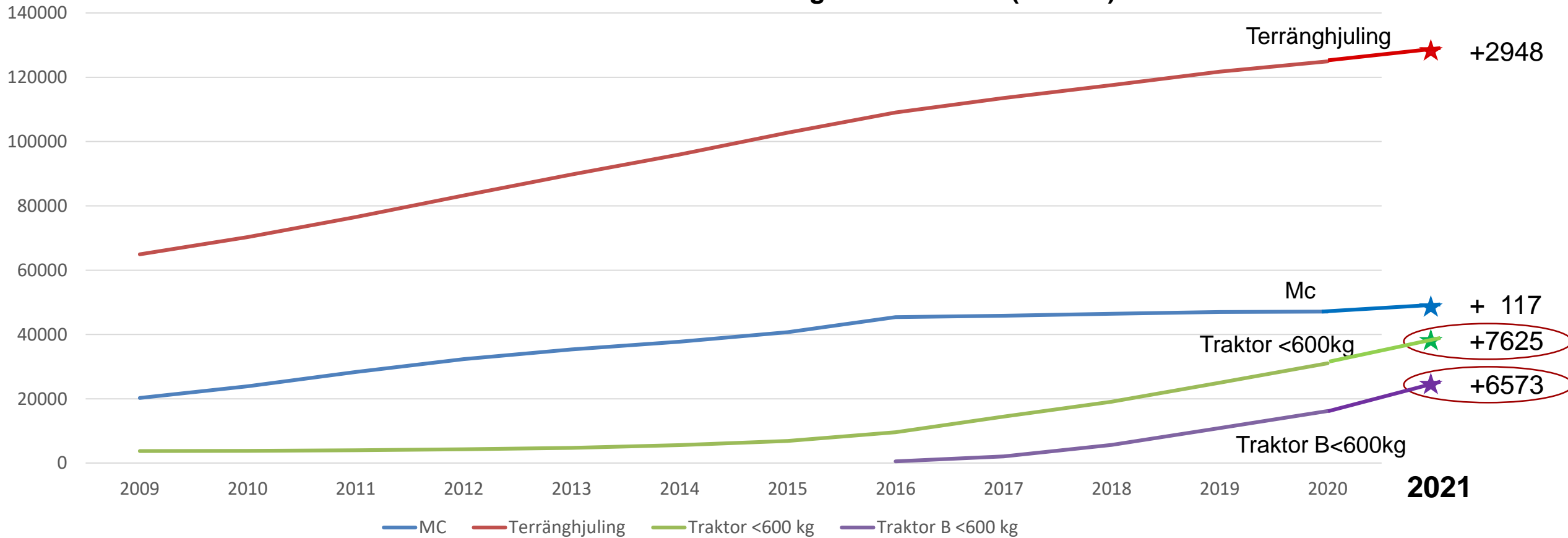

2013 2020

Fyrhjulingar

Totalt ca 237 tusen registrerade 2021 (+17263)

Omkomna i genomsnitt på väg 2017-2021 (5år)

Fyrhjulingar

6,2

- Terränghjuling
- Fyrhjuling mc
- Fyrhjuling traktor

+ omkomna utanför väg

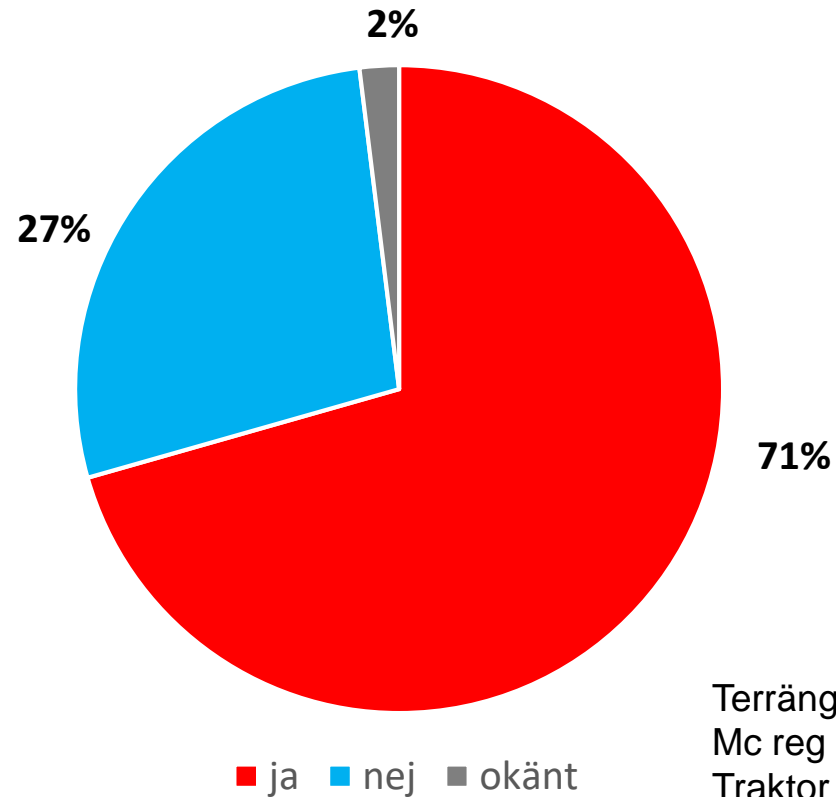
- **Traktor och motorredskap** 1,4
- **EPA/A traktor** 0,6
- **Mopedbil** 0,2

+ omkomna i kollision traktorer o motorredskap **(3,2)** (2008-2017)

Vältning

51 omkomna på "fyrhjulingar" 2008-2017 (på väg)

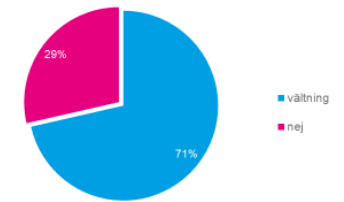

Terränghjulings reg
Mc reg
Traktor reg

25 välte av 33 (76%)
10 välte av 17 (59%)
1 välte av 1 -

Vältning
42 omkomna på fyrhjuling 2001-2012

7 av 10 omkom i olycka där fyrhjulingen välte

Källa: Trafikverkets djupstudiedata av omkomna på väg

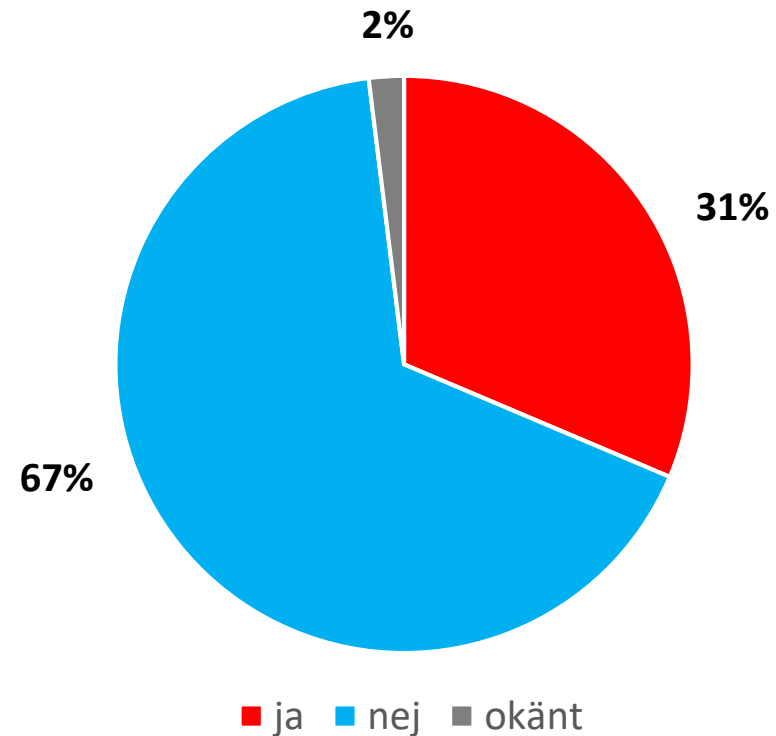
Folksam

7 av 10 omkom i en olycka där fyrhjulingen välte

Vältning

51 omkomna på "fyrhjulingar" 2008-2017 (på väg)
- Återfanns den åkande under fyrhjulingen?

Två dog - hamnade under fyrhjuling

3 av 10 omkomna återfanns under fyrhjulingen

Dödade vid vältning med jordbrukstraktorer i Sverige 1957 - 1990

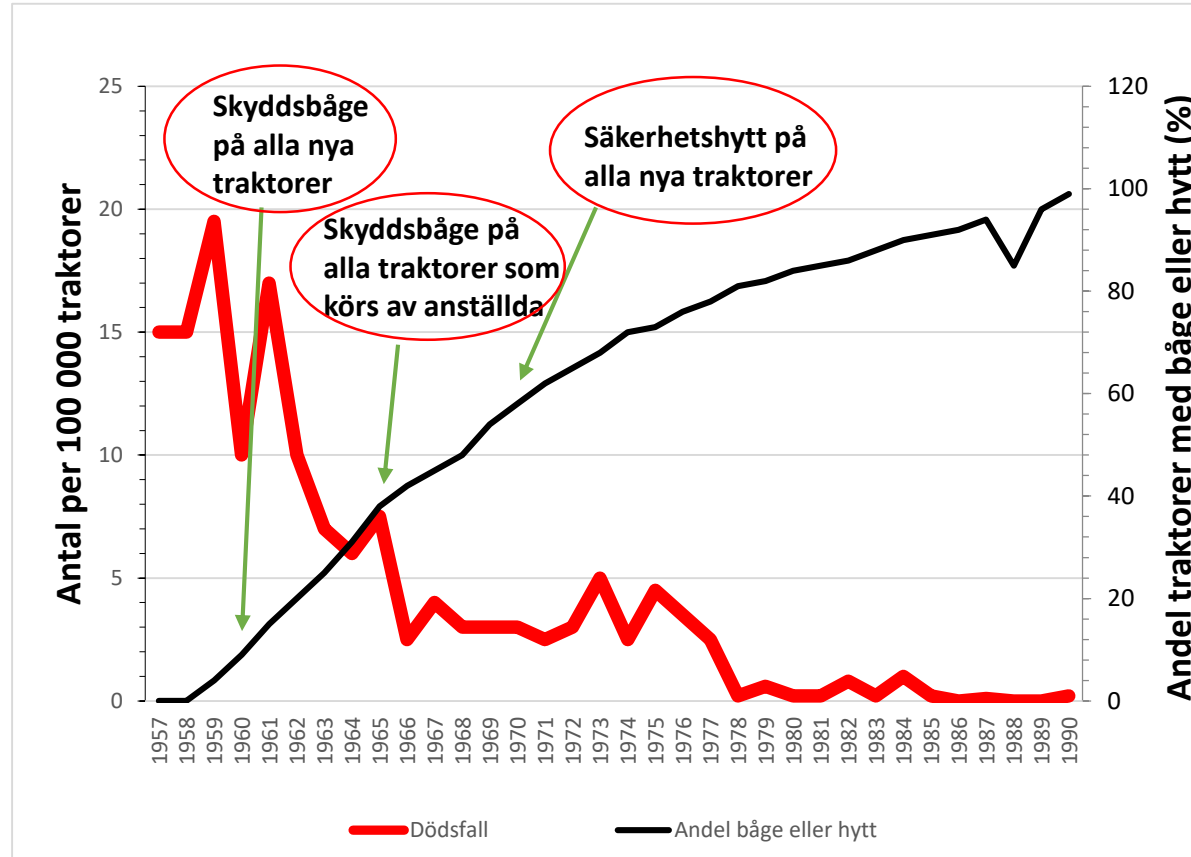

Bild 2. Överstörtningstest

Antal **dödade** personer vid vältning (Antal per 100 000 traktorer) och andel traktorer som har båge eller hytt

Vad vet vi om effekten?

- Tre australiensiska studier visar på positiva resultat men har inte kunnat fastslå en kvantifierad effekt
- De genomförda studierna visar att störtbåge **inte har ökat riskerna**, vilket de som har varit emot störtbåge har hävdat
- **Utifrån analysresultaten har krav införts i Australien**

<https://www.productsafety.gov.au/product-safety-laws/safety-standards-bans/mandatory-standards/quad-bikes>

http://www.quadbike.unsw.edu.au/sites/default/files/uploads/Quad_Workplace_Safety_Survey_Report.pdf

“OPDs such as the Quadbar and ATV Lifeguard have been available in Australia for many years and over 20 000 of them have been fitted to utility quadbikes. **To our knowledge there has not been a single death or serious head or chest injury attributed to these devices.**”

Internationellt ang störtbåge på fyrhjuling

Australien

Krav på nya fyrhjulingar fr o m oktober 2021
Rabattprogram

Israel

Krav sedan länge

Nya Zeeland

Stark rekommendation
Rabattprogram

Canada

Ett försäkringsbolag ger rabatt

Commercial CPD/ROPS

Quadbar

Quadbar Flexi

Quick-fix

Auto ROPS

Lifeguard

CFMOTO

Israel Army ROPS

Fyrhjulingsssäkerhet

- brukares synpunkter på Quad Bar
Skyltfondsprojekt med 37 deltagare

Fyrhjulingsssäkerhet

Quadbar. Foto: Tomas Nordfjell

Summa summarum

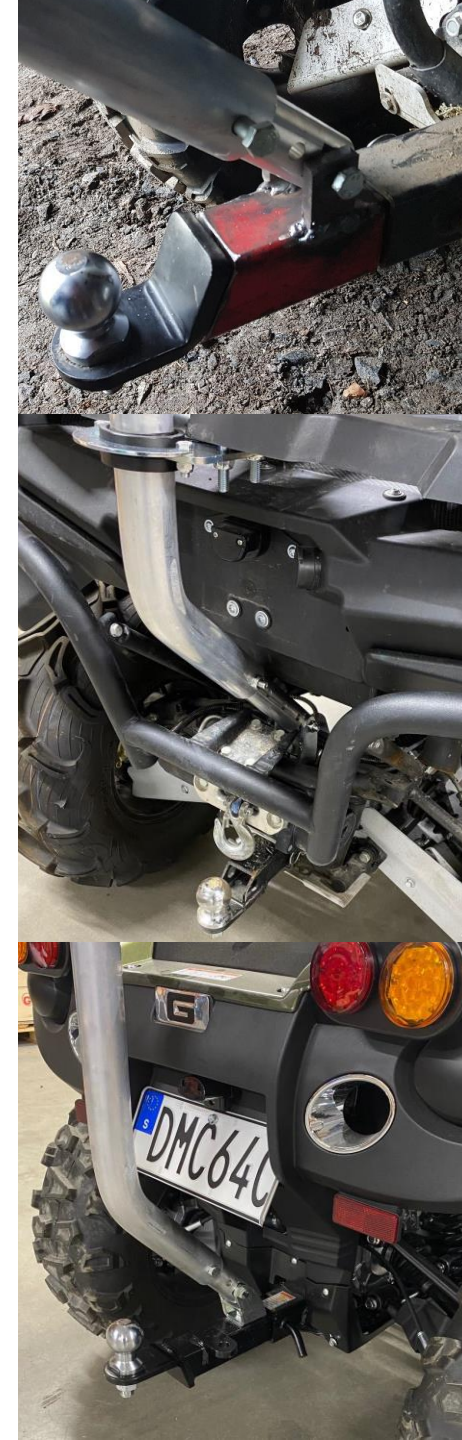
Positiva synpunkter i stort, men kritik främst mot originallösningen för draget.

Mindre kritik mot försvårad vinschanvändning, försvårad transport på kåpsläpvagn och blockerat bakre "handskfack"

Carola Häggström
Peter Lundqvist
Thomas Kronholm
Björn Edlund
Tomas Nordfjell

SLU
Umeå och
Alnarp

Försöket kommer pågå till hösten 2022.
Slutrapport i december 2022.

Störtbågar på fyrhjulingar

- Hur kan vi gå vidare?

- Finns internationellt/EU pågående arbete kopplat till maskindirektivet eller annan lagstiftning i frågan?
- Finns hinder för ett svenskt krav på störtbåge på fyrhjuliga?
I så fall vilka?
- Vilka underlag fanns för kravet på andra maskiner t ex "minigrävare" o större gräsklippare?

Regelansvar

Arbetsmiljöverket – terränghjulingar/ arbetsmiljö
Transportstyrelsen - traktorer och mc

Dag har flera liknande maskiner störtbågar

